

Uw kenmerk : vuurwerkcramp

Ons kenmerk: 090712/05

d.d. : mei 2007

Onderwerp : bevindingen vuurwerkcramp 13 mei 2000

RAPPORT

Door ons Jan Hendrik Paalman en Charl Emiel Arnold de Roy van Zuydewijn verbonden aan het particulier onderzoeksbureau Paalman en de Roy van Zuydewijn Recherche Advies, vergunning verleend door het ministerie van justitie onder Nummer POB 982, wordt het volgende gerelateerd.

Vanaf augustus 2005 tot en met mei 2007 werd door ons een nader onderzoek ingesteld met betrekking tot de vuurwerkcramp van 13 mei 2000 te Enschede.

Wij maakten toentertijd, 14 mei 2000 tot en met september 2001, deel uit van het zogenaamde Tolteam, het politieteam dat de oorzaak van de vuurwerkcramp onderzocht. Door ons werden indertijd zaken ontdekt, die ons deden veronderstellen dat door het niet nader onderzoeken van deze zaken de waarheid te kort werd gedaan. Mede hierdoor en een aantal nader te noemen andere zaken, hebben wij de veronderstelling dat de oorzaak van de ramp mogelijk wel op te lossen is, maar dat deze om één of andere reden niet opgelost mag worden.

In bovengenoemde periode werden door ons dan ook verschillende personen - met name de getuigen en betrokkenen van het 1e uur- die mogelijk meer duidelijkheid konden verschaffen over deze ramp, benaderd.

Door ons werden verschillende brandweerlieden die het eerst terplaatse kwamen benaderd. Het interviewen van deze brandweerlieden leverde problemen op. De brandweercommandant van Enschede wenste namelijk, dat wij eerst een gefundeerd verzoek tot het instellen van een onderzoek moesten indienen bij de commandant van de brandweer Enschede.

Uiteindelijk kregen wij na een briefwisseling, waarin wij toestemming voor verhoor van de brandweermensen vroegen, aan de burgemeester van Enschede/ hoofd brandweer te horen dat hij dienaangaande geen hoofd brandweer was, dat hij als burgemeester geen toestemming kon geven, maar dat het ons vrijstond de brandweermensen te benaderen.

Door ons werden verschillende brandweermensen benaderd en gevraagd of zij mee wilden werken aan een verhoor met betrekking tot wat zij gezien hadden enz. op zaterdag 13 mei 2000 op en nabij het terrein van SE Fireworks.

Door deze brandweermensen werd toegezegd geen bezwaar tegen dit verhoor te hebben echter zij wilden wel eerst overleggen met hun leiding.

Vervolgens kregen wij van brandweerman Vaneker te horen dat hij overleg had gehad met de leiding en dat hij geen verklaring meer wilde afleggen, want de kans bestond dat als dit niet goed zou uitpakken hij het ontslag zou krijgen. Door mij werd aan Vaneker medegedeeld dat wanneer hij de waarheid zou vertellen, hij toch geen moeilijkheden zou krijgen. Vaneker bleef echter bij zijn beslissing en wilde omwille van zijn baan bij de brandweer geen verklaring. Uit de verklaring van Jans Weges blijkt dat brandweerman Vaneker op 13 mei 2000 deuren het bunkercomplex o.a. C-4 heeft geopend.

In zijn eigen verklaring geeft Vaneker aan dat hij niet aan de achterzijde van het bunkercomplex, waar C-4 ligt, is geweest.

Overige brandweerlieden deelden mede dat zij niets aan hun bij het Tolteam afgelegde verklaringen hadden toe te voegen en sommigen deelden nu mede een punt achter de ramp te hebben gezet en niet meer wilden meewerken.

Verhoor Jans Weges

Op maandag 24 juli 2006 had ik, Paalman, een gesprek met Jans Weges, ten tijde van de vuurwerkkramp officier van de brandweer Enschede in de functie van hoofd preventiemedewerker. (thans werkzaam bij de NIBRA)

Met hem werd afgesproken op een latere datum terug te komen en een verklaring op papier op te nemen. Op maandag 9 oktober 2006 werd door ons een verklaring van genoemde Weges opgenomen en later uitgewerkt op papier. Deze verklaring is ter ondertekening voor akkoord, medio oktober 2006 toegezonden naar Weges, echter tot op heden is deze nog niet ondertekend en retour gezonden. Weges is hier diverse keren over benaderd, maar hij gaf telkenmale aan nog geen tijd te hebben gehad om het rapport door te lezen en retour te zenden.

Door Weges werd tijdens deze twee gesprekken onder andere verklaard, dat hij op 14 mei 2000 's ochtends vroeg, in verband met de vermissing van 2 collega brandweermannen, een tiental brandweermensen had gehoord in de trant van: "wat heb je gedaan, waar stond je, wat heb je gezien enz." Dit om de plaats te bepalen waar de 2 vermiste brandweermensen mogelijk gevonden konden worden.

Uit deze verklaringen bleek dat geen enkele brandweerman een vuurtje naast E2 heeft opgemerkt en dat men naast cq op de container E2 stond welke door oververhitting in brand zou zijn geraakt. Ook werd niet geblust tussen container E2 en E 16 en heeft geen enkele brandweerman een brandende aanhangwagen gezien. Ook bleek uit deze verklaringen dat brandweerman Vaneker deuren heeft geopend, onder andere van bunker C4 en dat hier niets aan de hand was en dat even later deze bunker in lichterlaaie stond.

Deze verklaringen zijn door Weges omstreeks half juni 2000 aan de leiding van het Tolteam overhandigd.

De verklaringen zijn door hem op cd rom opgenomen en deze heeft Weges volgens eigen zeggen nog thuis liggen. Weges wilde deze wel aan ons overhandigen maar dan moesten de betreffende brandweermensen hiervoor toestemming geven. In verband met mogelijke consequenties, genomen door de brandweerleiding, wilden deze brandweerlieden dit niet. Zie verder bijgevoegde, niet door Weges ondertekende rapport “verhoor Weges”. (Bijlage 3)

Verhoor H. van Rooy:

Op 26 april 2006 en 30 maart 2007 H. van Rooy, Deken Reigerstraat 13 te Almelo gehoord. Van Rooy had op 13 mei 2000 Regiopiket bij de brandweer en werd pas later in de middag te 16.45 uur opgepiept. Van Rooy is bang dat een dergelijke ramp zo weer kan gebeuren. Omdat de fouten die zijn gemaakt, angstvallig worden verzwegen. Als deskundige was hij van mening dat de opslagplaatsen dicht hadden moeten blijven en evacuatie in plaats van blussen overwogen had moeten worden. Hij wist dat er in tegenstelling tot verklaringen van de brandweer, wel degelijk een aanvalsplan voor SEF was.

Hij is voorstander van openheid om van de gemaakte fouten te leren, maar de leidinggevendenden bij de brandweer moesten hun mond houden in opdracht van nog hoger geplaatsten.

Van Rooy vertelde, dat bij proeven in Polen, in januari 2006 vuurwerk van de categorie 1.4 in een container lag en massa-explosief gereageerd had toen het in brand werd gestoken. Dit in tegenstelling tot wat de onderzoekers van de proeven verwachtte. Het rapport van deze proeven in Polen was daarom vermoedelijk nog steeds niet uitgebracht, maar nu werd gezegd dat het ontplofte vuurwerk van de categorie 1.3 was.

Van Rooy gaf aan dat hij niet wilde dat zijn verklaring op papier werd gesteld, doch dat hij geen bezwaar had om als getuige dan wel getuige-deskundige te worden opgeroepen.

Zeecontainerbodem:

Op 29 januari 2007 werd door ons een rapport opgemaakt naar aanleiding van onze bevindingen in de zomer van 2000 met betrekking tot de bodem van de door SE Fireworks gebruikte zeecontainers en de doorvoer van leidingen in het beton van de bunkers. Hier bleek namelijk dat, in tegenstelling tot de bevindingen van de technische recherche tot juli 2000, de bodems van de respectievelijke containers niet van metaal, maar van hout/multiplex waren en dat mogelijk E2 door uitpuwend vuurwerk van bunker C2 of later C4 via de houten bodem in brand is geraakt.

Ook werd er door brandweermensen verklaard, dat zij het vermoeden hadden dat de bodem van de container E2, gezien het vuurwerk dat uit de bunker C2 en C4 werd geworpen, onder de container was gekomen en daar de bodem mogelijk in brand had gezet waarna de inhoud van de container in brand raakte en vervolgens explodeerde.

In verband hiermee wordt gewezen op de verklaring van brandweerman Peterinck, pagina G 1746. Hierin verklaart hij dat de brandweermensen van de containers sprongen, nadat deze bol gingen staan en vervolgens ontploften.

Uit opname gemaakt door G. Poorte en J. Huijgens, bleek dat naast container E2 geen rook dan wel brand was te zien. Zie bijgevoegde DVD opname Huijgens. (Bijlage 1)

Leidingdoorvoer:

Ook bleek dat een koperen leiding in een stuk beton van de bunkers, rondom in het beton was afgedicht. Het ligt voor de hand dat alle leidingen/gaten op deze manier waren afgedicht zodat een brand in bunker C4 via openingen naast de koperen leidingen niet waarschijnlijk is, gelet ook op de verklaring van de brandweerman die de deur van C4 voor controle opende.

Opgemerkt wordt dat het doorslaan via een koperen leiding in bunker C-2 naar bunker C-4 niet waarschijnlijk is. In (werk)bunker C-2 was het vuur al geruime tijd onder controle voordat de brand in C-4 begon. In C-2 werd aan beide zijden met veel water geblust, zodat de leidingen afgekoeld werd en ook brandweerman Vaneker die bunkerdeur C-4 opende zag niets bijzonders (zie verklaring Jans Weges) Zie verder rapport “zeecontainerbodem en leidingdoorvoer beton.” (Bijlage 2)

Rapport Culemborg:

Dit rapport werd opgemaakt naar aanleiding van de ontploffing bij het vuurwerkfabriek M.S te Culemborg op donderdag 14 februari 1991.

Eén van de conclusies uit dit onderzoek is, dat vuurwerk opéén gepakt lang niet zo heftig reageert bij ontbranding dan wanneer het opgesloten is. Opgesloten in een kist of doos “container” reageert het bij ontbranding massa-explosief.

Ook wordt in de rapportage afgevraagd of vuurwerkbedrijven nog wel te handhaven zijn op relatief korte afstand van de gemeenschap.

Het rapport Culemborg, komt overeen met de bevindingen van de proeven in Polen, januari 2006. (voor zover ons bekend)

Ook komen de bevindingen van rapport Culemborg overeen met de ZDF uitzending d.d. 18 april 2007. (Bijlage 5)

Verzendlijst rapport Culemborg

Door de leiding van het Tolteam werd in opdracht van officier van justitie De Muy, eind maart 2001 -de gemeente Enschede / medewerkers werd(en) toen nog steeds als verdachte gezien- navraag gedaan of via de vereniging van Nederlandse gemeenten, aan de gemeente Enschede het rapport Culemborg was versterkt. Dit was niet het geval.

Wel werd het rapport breed weggezet in de betrokken overheidsinstanties.

Volgens de verzendlijst van de opsteller van het rapport hr. Mercx van TNO werd het rapport o.a. aan de volgende personen/instellingen verzonden:

- De officier van justitie te Utrecht
- Het Ministerie van verkeer en waterstaat
- Korps controleurs gevaarlijke stoffen dhr. Kapel
- Adviesbureau Hagerman, dhr. Beuker
- Action Amersfoort, dhr. Spronsen
- Het Ministerie van Economische zaken, dienst der springstoffen, dhr. Goovaerts
- Het Ministerie van sociale zaken, dhr. Van Bergen
- De officier van justitie, dhr. O. Brouwer
- Het gerechtelijk laboratorium, thans (N.F.I) dhr. P. de Bruyn
- De technische recherche van rijkspolitie district Nijmegen
- Het Ministerie van Defensie bureau Hinderwetzaken, dhr. A. de Bles.

Het rapport “Culemborg” zal als bijlage bij dit rapport worden gevoegd. (bijlage 4)

Bijlagen:

1. Dvd opname containers vlak voor ontploffing (Huijgens);
2. Rapport bodem zeecontainer en doorvoer leiding in beton;
3. Rapport verhoor Jans Weges;
4. Rapport Culemborg (1 ordner);
5. Dvd uitzending ZDF d.d. 18 april 2007.

Waarvan door ons naar waarheid is opgemaakt dit rapport.
Gesloten en getekend te Rijssen op 21 mei 2007.

J.H. Paalman

C.E.A. de Roy van Zuydewijn